

Posamezna številka v Ljubljani in Trstu 4 vin.

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj.
— Naročnina znaša: v Ljubljani in upravništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za izposojnino celoletno K 28.—.
— Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravništvo je v Franciskanski ulici 8. Opolisi se pošiljajo uredništvu, naročnikom upravništvu. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrt 15 v, osmi vrt, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.
— Telefon številka 118.

Odprimo oči!

Ni temu še tako dolgo, ko smo prorokovali v našem listu poraz v našem vseučiliščnem vprašanju. "Slovenec" je takrat udaril po "Jutru" na njemu lasten način, da podkopal klerikalnim poslanecem namene, ki jih oni imajo in samozavestno je izjavil, da bodočnost pokaže kake junake ima slovensko ljudstvo v klerikalnih poslancih.

No, ta bodočnost je — žalibog — pokazala, da smo mi imeli prav, ko smo rekli, da zlezejo klerikalci v odločilnem trenutku pod klop in da je bila njihova obstrukcija samo frivola komedija, ki so jo vprizorili klerikalci samo in izključno za to, da bi dobili od vlade kakih koncesij za sebe, za svojo stranko, ker za slovenske narodne zahteve se oni nikdar niso ogrevali in se nikdar ogrevali ne bodo, ker narodni nikdar bili niso in tudi ne bodo, vsaj dokler jih bo vodil tak politični spekulat kot je dr. Susteršič, ki niti toliko naroden ni, da bi se vsaj v njegovi hiši slovenski govorilo in da bi njegovi otroci obiskovali slovenske šole.

Naše prorokovanje se je izpolnilo, ker se je oziralo na razna dejstva iz preteklosti; klerikalci so bili vedno izdajalci in so taki tudi sedaj, ko so radi koristi, ki jih bo od tega imela njihova stranka in najbrže tudi njihovi voditelji, izdali sramotno našo največjo narodno stvar: vprašanje slovenskega vseučilišča.

Tudi "Edinost" nam je takrat očitala, da prestrogo sodimo in da naša očitanja gotovo niso osnovana. Navni Tržčani pač ne poznajo naših klerikalcev in ne vedo, da so oni vsega, ali absolutno vsega zmožni, samo tega ne, da bi se bojevali za naše narodne pravice, ki so jih pripravljali izdati za svoje osebne ali strankarske koristi vsak hip.

Tržaška "Edinost" naj torej ne pretaka solz in naj ne kliče k skupnemu delu vseh slovenskih strank, ker s klerikalci je vsako skupno delo nemogoče in kdor se vedno sanja o skupnem delu z njimi, ta vara samega sebe, ta noče videti resnice, ki je jasna kot beli dan: da so klerikalci izdajalci, ki stojijo v tuji službi in da bi pomenila vsaka kooperacija s tako "slovensko" stranko podpiranje njene izdajalske politike.

To je dejstvo, tak je položaj in s tem se mora računavati. Žalostno je vse to, ker pri nobenem drugem narodu ne bi mogla igrati odlične vloge očitno protinarodna in naravnost izdajalska stranka, kot je igra med Slovenci klerikalna stranka. Ali ravno za to, ker je položaj tako žalosten, ker smo Slovenci tako zaostali, se mora prenehati z jeremijadami in začeti smotren boj z največjim našim sovražnikom, z izdajalskim klerikalizmom, ki je naš narodni stvarni toliko nevarnejši, ker se nahaja med nami samimi.

Vsako polovičarstvo je škodljivo, ker od njega imajo koristi samo narodni izdajalci, ker s tem, da se kler-

rikalce sploh priznava za slovensko stranko, se jim daje pravica, da se tudi oni smatrajo za ono, kar niso. Na Hrvaškem so bili vedno in so še danes madžaroni izvržki, ki niso imeli nikdar in nimajo niti danes vstopa v resnično narodno družbo in tako se postopa z izdajalci povsod, pri vsakem narodu, samo med Slovenci je možna očitno protinarodna in protiljudska stranka, ki za svoje izdajalsko početje ni deležna niti te kazni, da bi bili njeni pristaši vrženi iz vsake dostojne slovenske družbe.

Bodimo dosledni. Ako je nekdo zmožen zagrešiti narodno izdajstvo — in o tem menda nihče ne dvomi, da so ga zagrešili klerikalci v vseučiliščnem vprašanju — ta nima več pravice, da bi ga imenovali drugače kot z njegovim pravim imenom: izdajalec. A izdajalci niso samo klerikalni državni poslanci, ki so s svojim nastopom v proračunskem odseku direktno zagrešili narodno izdajstvo na najzramotnejši način, nego tudi vsi oni, ki so navzlic temu še vedno pristaši teh izdajalcev, vsi klerikalci, izvemši one nezavedne kmetske mase, ki o izdajalskem početju svojih poslancev niso poučene, ker jim duhovniki vse to previdno prikrivajo — "Slovenec" in "Domoljub" pa tudi.

Te mase treba poučiti in razkinkati pred njimi protinarodno in protiljudsko početje klerikalnih poslancev. Te težke naloge naj se oprime narodno-napredna stranka in naj razvije v narodu svojo delavnost, katere rezultat mora biti slej kot prej — uničenje izdajalskega klerikalizma, katerega voditelji bodo — kakor razvidimo iz najnovejših poročil — po dovršenem izdajalstvu najbrže zopet sprejeti v reorganizirano "Slovensko Enoto" in ovirali v njej vsako skupno narodno akcijo avstrijskih Slovanov in za to res ne moremo najti pravih besed, s katerimi bi obsodili neumljivo postopanje slovenskih narodnih strank, da bodo trpele v svoji sredi slovenske izdajalce in jih s tem v oči ne razsodnih ljudi na nekak način rehabilitirale.

Za to pa vsaj mi, Slovenci, odprimo oči in ne dajmo se varati!

Pred občinskimi volitvami na Jesenicah.

Jesenice 9. februarja.

Občinske volitve se bližajo! To navda vsakega Jeseničana z veseljem; vsak jedva pričakuje, da bo tudi na Jesenicah enkrat nesladen konec umetne še bolj neslavne klerikalne strahovlade. Občini načeluje klerikalni občinski gerent. Kdor pa pozna klerikalce, kako vero in postavolomni so, ta ve, da je to — po tem triletnem medvladju — šiba božja za Jesenice.

Hlače se tresejo klerikalcem in strah jih navdaja pred sodbjo ljudstva — pred novimi volitvami. Njih plačani agentje že hodijo od hiše do hiše in groze s peklom in hudicem.

Svetujemo vsem prebivalcem, da vsakdo počasti te nadležne obiskovalce z metlo in jih seznani s potrpeljivostjo — čevlja.

Tudi shode že prirejajo. Čudno naključje je pa gotovo, da na vseh shodih vidimo vedno ene in iste oblike. Naši "Trije Modri iz Faroveze dežele" pa pitajo svoje backe in baculje z najgorostnejšimi budalosti. Da je to resnica, naj navedemo le en dokaz! Na Svečnico je oznanjeval naš prečistiti župnik pravo razodetje. Pravil jim je sledeče: Zadnjič proti večeru sem se zamaknil (gotovo je popoldne "podri" par litrov vina). Kar se mi prikaže prikazen (Nemec bi rekel "Rausch"). Stari Tobija in sveto-pisemski Lazar sta imela vse jeseniške liberalce privezane, kar pride nadangel Gabrijel, izdere meč in odseka vsem glave. Obrne se potem proti meni in reče: Vi, g. župnik, morate pri prihodnjih volitvah tako posekati jeseniške liberalce, pomagati Vam morajo Rovtariji, da si s tem zaslužijo vedno izveličanje.

Da so Rovtariji temu verjeli, je umevno in marsikatera ženica si je do dobra privoščila zvečer doma svojega — moža.

Nesramni so pa tudi naši klerikalci v svojih dopisih v "Slovenec". Noben pošten človek ni varen pred njihovimi insulti, svinj v lastni stranki pa ne vidijo. Največje lumparije, prešestvovanje, krive prisega svojih nesramnikov zakrivajo s plaščem krščanske prizanesljivosti. Čemu ne poročate o krivčevem slučaju, o tem vašem kremenitem, vrlem in kot skala trdnem somišljeniku. Zakaj ne poročate o krivčevem slučaju, ki je oženjen, v enem tednu štiri otroke??? Lahko bi navedli še več slinih slučajev in jih tudi bomo, če si klerikalci tega žele.

Glas gre po deželi — da je "Slovenec" jeseniški dopisnik notoričen pijanec, da v največji "fajtnosti" kuje svoje klavne dopise in piše falotarije klerikalnih prešestnikov, krivopri-sežnikov itd. ter jih hoče obesiti čistim jeseniškim naprednjakom na vrat. Hvala bogu, da so ljudje razsodnejši kot si pa mislijo klerikalci.

Prizor za bogove se je nudil Jeseničanom zadnjič na kolodvoru. "Čuka" v kroju je od neke pripeljal vlak v spremstvu orožnika, ki ga je peljal v Ljubljano v "telovadišče" justične palače. "Živijo Čuki" je kričalo vse občinstvo križem in se smeja lo arretiranemu "Orlu". Pravijo, da je bil nedolžen, ker ni nič drugega naredil, kot po stari klerikalni navadi nekoga malo preveriti z nožem med rebra "podrezal". Pa na svidenje.

Iz slovenskih krajev.

Iz Žirov. V nedeljo dne 5. svečana priredilo je naše delavno in lepo se razvijajoče sokolsko društvo



veselico z lepo narodno igro "Rokovnjači". Igra je za naše razmere nad vse pričakovano dobro uspeła. Zlasti se je odlikoval "Mozolj" J. Peternelj kovač iz Žirov, ki je na splošno zadovoljnost jako dobro karakteriziral tip lahkoživca pijančka, ki mu je čez vse "za časo vinca rujnega". Žeteli je le, da bi nastopal še nadalje pri podobnih vlogah pri vsakej igri. Tudi naš čevlar je lepo zapel o sebičnem svetu ki pozna samo denar, a ljubezen je postranska stvar. Tudi naše gospodice so pokazale, da se znajo vtopiti v svoje vloge. Naša Minka strojarjeva je lepo in poetično predočila vlogo skrbne in mehke ljubimke. Sploh so se vsi potrudili. Veselica je tudi drugače vseskozi dobro uspeła, najboljše naša dvorana "Sokolskega doma" v Žireh je bila nabito polna ljudstva. Društveni dolg se od časa do časa plačuje in manjša. Društvo si je nabavilo večje število knjig, leposlovne vsebine, kar je bilo nujno potrebno, da se more našim fantom in devojkam ustreči z dobro zabavo, to je berilom, ki oplemeni srce, jači razum in odvrača mlade ljudi od lahkomišljenega posedanja in skakanja po gostilnicah, ki je mladini le v kvar, in jo vodi v duševno in gmetno propast.

Iz Dobračeve. Hranilnica in posojilnica v Dobračevi se lepo razvija. Posojila so dosegla četr milijona, hranilniški vlog je že nad 360.000 kron. Ako se vpošteva, da zavod obstoji še le tretje leto, je to za naše razmere presenetljiv uspeh. Tudi novoustanovljena "Gospodarska zadruga v Žireh" krepko deluje. Zdj se delajo cevi, po kojih se bo napeljala voda za obratno silo žage in strojev. Zgradila se bo tudi električna centrala, koja bodo gonili slapovi naših voda. V ta namen so že štiri električne družbe na štirih različnih mestih deloma že izgotovile načrte in proračune. Umljivo je da bo "Gospodarska zadruga" realizirala le en projekt. Žeteli je le, da se ta za-

druga ki ima tako lepe namene vsestransko podpira.

Iz Belokrajine. Vprašanje Žumberka rešeno. Četrto stoletje že rešuje rimski doktor Nace Žitnik vprašanje Žumberka. En dan predno so klerikalci z izdajstvom rešili vprašanje slovenske univerze, so rešili tudi žumberško vprašanje. Zatekli so se do nas. Teden preje smo namreč registrirali po celi Belokrajini in Dolenjski znano staro bajko o vlaškem popu in njegovi oporoki na mrtvaškem odru. Le Nace in "Slovenčevci" doslej še niso poznali te bajke in mislijo, da Žumberka ne poznajo. Tedaj smo mi to bajko oti pozabljenosti. In če je to bajko prinesel neki tukajšnji liberalni list, na katerega se ni vredno ozirati, — tako trdi torkov "Slovenec": Kaj pa Vam mar, kaj in kako piše ta "neki tukajšnji liberalni list"? Vam mora biti to vseeno! Tudi nam, bi se ne zdelo vredno se ozirati na vaše mnenje o tej bajki, da nam ne spodtikate, česar nismo zagrešili in da ne hujskate nekatere napram Kranjcem že itak fanatične "Vlahe". Da res, "Vlahe". Tudi nad tem izrazom ste se izpodtaknili. Slišite g. Nace! Ali ste za bivalce — ponavljamo — res divjega in v divjih pravnih razmerah slovečega Žumberka že kdaj slišali drugi splošno navadnejši izraz, nego "Vlahi"? (Hrvat) so vendar onostran Kolpe, to veste, ne?) Mi nismo ne iskali, ne našli v tem izrazu prav nič nečastnega za Žumberčane. Če se pa pop Hranilović brani tega izraza, naj se pomeni s svojimi tovariši iz Kranjske, zakaj in od kod je ta izraz zašel k nam v splošno navado. Kar se pa tiče žumberškega vinotrtja, odločno zavračamo kot iz "Slovenčev" trte izvito podlost. Izrecno smo naglašali, naj zaradi enega ne trpe tudi drugi vinotrtzi. G. Magovacu pa smo nudili na razpolago, da sam popravi, če v "Jutru" omenjeni slučaj ne odgovarja resnici. Niste zadeli pravega naslova

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetek.

Govoril je prijazen, trudil se je biti vesel, govoriti stvari, ki se jim je ječar krohota smejal. Na ta način je postal ta iznova zaupen in nazadnje je začel hoditi zopet v celico, kakor prve čase.

"Sedaj ste pa zopet mirni," mu je dejal nekega večera, "Miren, miren, saj vidite," je odgovoril. Roland s presunljivim nasmehom, "popolnoma miren."

"In tako vas čaka plačilo za to..."

"Ah, ahi!" je vzkliknil Roland in oči so mu kar zažarele.

"Plačilo me čaka? ... Kako?"

"Prejeli boste tolažila svete cerkve. Častljiv duhovnik se zanima za vas ter je dobil dovoljenje, priti k vam, govoriti z vami ... tolažiti vas!"

"In kdaj pride?"

"Prav danes. Prav posebno milost so vam izkazali s tem, zakaj večina mojih ujetnikov umre, nespravljenih z Bogom."

"Z Bogom? je mrmral Roland ... Z Bogom! Zaman sem ga iskal v svoji notranjosti!"

Ječar je odšel, mladi mož pa je začel živahno korakati po celici, nestrpno čakajoč tega odseva zunanjega sveta, ki bo sinil v globino njegove noči.

In res, skoro so se vrata zopet odprla in vstopil je duhovnik.

Glavo je imel pokrito s kapuco.

Roland mu je pohitel nasproti in ga je prijel za roke.

"Blagoslovljeni," mu je dejal z iskrenim glasom, "ki se ne obotavljate priti k ubogemu ujetniku, zapuščenemu od vseh."

"Sin moj," je dejal duhovnik, "ne zahvaljujte mene, zahvalite Gospoda!"

"Gospoda! ... Pustite ga, kjer je ... Prosim vas, govorite mi o tistih, ki jih ljubim ..."

"Nesrečnej!" je vzkliknil duhovnik, "ali ste torej toliko trpeli, da zanikate Boga!"

Roland je zaškrilpal z zobmi.

"Bog se ne briga zame, kaj vam mar, ali se brigam jaz zanj ali ne ... Ako ste človek, ako vam bije v prsih srce, odgovorite mi ..."

"Trpeti ste morali!" je dejal duhovnik s čudnim povdankom.

"Trpeti! O, trpel sem. Pretulil sem ure in ure v tišini tega groba, butal sem z glavo ob stene, plakal sem, ječal, skliceval se na človeško pravico, čutil sem, kako se plazi blaznost okoli mene, rnil si nohtove ob železju teh vrat; trpel sem in še trpim, gospod, kakor da moram vsako minuto tega peklenskega življenja iznova umirati!"

Duhovnik — kakor da je pil te besede.

"Res," je dejal, in Roland se je vdrgič zdrnil ob zvoku njegovega glasu, "res, vidim da resnično hudo trpite."

Roland se je spustil na kolena.

"Mogoče se me usmilite," je dejal, komaj se vzdržuje, da ni ihtel; "vi ne veste, vi ne morete vedeti, kaj se pravi to, obračati po glavi cele dneve, tedne mesece isto vprašanje brez odgovora. Mislite si, gospod, da je vaš oče, vaša mati, vaša zaročenka, vse, kar ljubite na svetu, da je vse, kar vam je drago, par korakov od vas, za tem zidovjem, in da veste, da jočejo krvave solze ..."

Roland je govoril skoraj s pridruženim glasom. Bilo je kakor tožba zveri, ki jo mučijo, kakor cviljenje ščeneta, ki ga bicaajo in ki dviga proti svojim trapičcem preplašene in otožne oči.

"Najstrašnejše je to," je nadaljeval Roland, "da so me vrgli v ta pekel, ne da bi mi povedali, zakaj, ne da bi me bili zaslišali ... Ko bi mogel priti pred svet ... O, ko bi bilo to mogoče, — pristavil ter stisnil krčevito zobe, "bil bi rešen ..."

Altieri ... moj prijatelj Altieri ... in drugi ...

"Altieri!" ga je prekinil duhovnik z mrkim glasom.

"Altieri, da! Ali ga poznate? ... O, gospod, povejte ..."

"Ne poznam ga!"

"Nič zato! ... Poiskali ga boste ... povedali mu boste, kaj ste videli, kaj neda boste? ... Povedali mu boste, kako me duši, kako mi zastaja beseda samega ihtenja ... Mislijo, da sem

blazen ... brez dvoma me zato ne peljejo pred svet ... A vi, gospod, ki ste usmiljen in pravičen mož, vi boste pričali zame, da me lahko zaslišijo ..."

"Bom, bom, umirite se ... povedal bom ..."

"O," je vzkliknil Roland, ki je planil pokonci in prijel duhovnika za roko ... "hvala vam, hvala vam ... Vaše ime, gospod, vaše ime, rešitelj moj! ..."

"Jaz sem služabnik božji — to je moje ime ... Bodite uverjeni, da bom storil vse potrebne korake ..."

Duhovnik se je okrenil, kakor da hoče oditi.

"Ostanite še malo, prosim vas ... zdi se mi, kakor da je moja temnica razsvetljena ..."

"Par minut sem imel, in te so minile."

"O, to bi rad ..."

Rolandu se je beseda ustavila, nohti so se mu zagreblili v dlani.

"Kaj želite, prijatelj?" je vprašal duhovnik.

Tiho, komaj slišno, je prosil Roland:

"Povejte mi, kaj je z Leonoro ..."

"Ne poznam je, ubog duhovnik sem ..."

"Pri kateri cerkvi?"

"Pri Santa-Maria-Formosa."

Rolandu se je izvil krič radosti. Šepetal je:

"Ona stanuje dva koraka od vaše cerkve ... Leonora, hči Dandola!"

"A, da, da ..."

"Vidite!"

"K nji pojdem ... povem ji ... Ampak čas poteka ... glejte, ječar že prihaja po me! ..."

"Kdaj pridete zopet k meni? — O, kmalu, ne-li? — Recite, da! ..."

"Da, da ... V par dneh najpozneje ... Vse boste izvedeli, kar bi radi vedeli ..."

Roland se je hotel zahvaliti, toda ni spravil glasu, tako se mu je grlo stisnilo. S pomembnim pogledom je odpremil odhajajočega svečenika. In potem so se vrata zaprla.

(Dolje.)

s takim zlobnim zavijanjem. Slučajno nam je Žumberk morda bolj poznan, kot Nacetu in „Slovenec“, zato nam nikar ne pravite o kakih bajkah iz Žumberka, ki si jih res sami izmišljate. Če smemo vprašati, gospod, koliko pa vam je nesla ta rešitev žumberškega vprašanja? Ali ni svojčas Badovinac skušal na sličan način prodati Žumberk in „Vlahe“ Madžarom, kot je pozneje dr. Šušteršič prodal koroške Slovence in sedaj celo tudi svoje ožje lastne brate?

Slovanski jug.

Črnogorsko-turški odnosi. — Poročali smo že, da je že par tisoč vstaških Arnavtov pobegnilo radi turških nasilstev v Črno goro, kjer so našli svoje pribežališče. Uradni krogi so jih sprejeli jako prijazno. Črnogorska vlada gre emigrantom v vsakem oziru na roko, četudi je to domačemu prebivalstvu na veliko škodo. Carigradska vlada je napela vse moči, da bi preprečila izseljevanje Arnavtov v Črnogoro, vplivala privatnim „potom na črnogorsko vlado, naj prepove Arnavtom izseljevanje, one pa, ki se že nahajajo v Črni gori, pošlje nazaj čez mejo. To vplivanje turške vlade ni imelo nobenega uspeha, a arnavtski emigranti so odgovorili turški vladi z velikanskim shodom v Podgorici, katerega se je udeležilo nad 3000 ljudi. Na shodu so sklenili, da se ne vrnejo na Turško, predno jim carigradska vlada ne povrne vseh odvzetih privilegijev, zlasti pa pravice do službovanja v armadi in prizna pravico do narodne avtonomije. Zadnje dni pa je carigradska vlada po svojem poslaniku v Cetinju intervenirala pri črnogorski vladi radi izseljevanja Arnavtov in zahtevala, naj ne sprejema pod svoj krov onih Arnavtov, ki bi radi raznih nasilstev hoteli pobegniti v Črno goro. Turški poslanik je dobil obenem nalog, naj sporoči črnogorski vladi, da Turška v bodoče ne bo gledala tako ravnodušno gostoljubnosti Črne gore napram vstaškim Arnavtom.

Hrvati proti „Julijanu“. Znano je, da obstoji v Slavoniji madžarsko društvo „Julijan“, ki ima nalogo pomadžariti Hrvate s pomočjo madžarskih šol. Madžari so razvili zadnja leta, zlasti za časa Rakodzajevga, Rauchovega in Tomasičevega režima tako agitacijo z „Julijanom“, da se nahaja že v vsaki vasi, najsi bo število madžarskih otrok še tako majhno, madžarska šola. Privabili pa so v svoje šole tudi mnogo hrvaških otrok, katerim dajejo različne koncesije. — Proti tej propagandi so razvila razna hrvaška kulturna društva, na čelu jim hrv. akad. klub „Ciril-Metodovskih zidarjev“ oster boj. Akcija se vedno bolj razširja. Pridružila so se ji tudi že razna pevka društva, ki prirejajo v korist boja proti madžariziranju hrvaških otrok v Slavoniji po vseh krajih velike veselice.

Hrv. zem. kazališče v Dalmaciji. Splitska „Sloboda“ javlja, da se je intendant kr. kazališča v Zagrebu obrnila na splitsko občino s prošnjo, da bi dovolila subvencijo za operno in dramsko gostovanje v tamkajšnjem občinskem kazališču. Razen tega namerava prirediti zagrebško kazališče v Dalmaciji 25 opernih predstav in sicer: v Splitu, Dubrovniku in eventualno v Šibeniku; 12 jih odpade na Split. Občinski svet je sklenil podeliti kazališču 10.000 K podpore, toda pod pogojem, da priredi v mestu Splitu najmanj 16, če mogoče tudi 20 opernih predstav. „Sloboda“ pričakuje, da bo gotovo prišlo do sporazuma in kazališče tako v resnici pride v Dalmacijo.

MALI LISTEK.

ANTON ANTONOV:

Branjevka Meta Zavijačeva.

Bog je vstvaril Adama iz prsti in Evo iz Adamovega rebra, pripoveduje nam sv. pisano. Nikakor pa nam ne pove pripovednica o stvarjenju naših prvih starišev velikosti onega Adamovega rebra, iz katerega je napravil bog mater vsega človeštva. Gotova resnica pa je, da je bilo to rebro mnogo manjše, kakor ono, katerega bi bil moral vzeti bog v roke, če bi se bil odločil postaviti branjevko Meta Zavijačeva za izvor vsemu človeškemu rodu...

Narodopisna zgodovina ljubljanskih prebivalcev ve pripovedovati o marsikaterem občanarju, a opisuje tu intam tudi kako občanarico. In med zadnjimi sem čital tudi te vrstice: Meta Zavijačeva, po poklicu branjevka, rojena dne 1. februarja leta 18... občanarica ljubljanska, vdova in mati cvetoče hčere Zorke, umrla dne 2. februarja 18... leta.

Mati Meta Zavijačeva je bila najstarejša med svojimi stanovskimi tovarišicami. Stanovala je na Poljanski cesti, kjer je imela tudi svoje prostrano

Češki listi o dr. Šušteršiču.

Da se ne bo mislilo, da smo samo mi oni, ki napadamo dr. Šušteršiča, njegovo politiko in taktiko, naj navedemo nekaj mnenj čeških listov, ki kažejo tega reprezentanta naše politike v pravi luči. Zanimivi so ti glasovi tudi zato, ker se iz njih vidi, da je dr. Šušteršič doigral. Zdaj so ga spoznali vsi, ki ga doslej še niso poznali. Bili so časi ko so imeli naši klerikalci celo ugled v parlamentu in so jim izkazovali češki in drugi poslanci — nam nerazumljivo — zaupanje. Bili so časi, ko so slovanski poslanci prepustili dr. Šušteršiču celo vodstvo slovanske politike. Previdni ljudje mu niso sicer nikdar zaupali, toda iz simpatij do slovanskega naroda so simpatizirali z našimi poslanci posebno, ko so naši klerikalci izborni znali skrivati svoje namene in so igrali svojo ulogo, kakor največji protivniki vlade. Takrat pač češki in drugi slovanski poslanci niso slutili, da so le orodje v rokah dr. Šušteršiča, ki je vodil svoj maneuver tako dolgo, da je dosegel svoje namene — pri tem pa je pokazal, kake vrste tič je.

Kaj pišejo „Narodni Listi“?

„Slovenec“ nam očita, da ne odpravimo politike dr. Šušteršiča; mi se zavarujemo proti temu, da bi v Slovanski Enoti, ki se zopet obnavlja, odločil on tako, kakor je odločil v preteklem letu. Organ klerikalnih Slovencev spravlja naš odpor proti dr. Šušteršiču v zvezo z laško fakulteto. Toda po krivici. S politiko dr. Šušteršiča nismo nikdar soglašali, ker je bila pred vsem klerikalna in šele, kolikor ji je dovoljeval njen ultramontanizem, je bila narodna. Zasedujemo že leta razvoj v slovenskih krajih in vidimo z obžalovanjem, da klerikalna stranka, ki ji stoji na čelu dr. Šušteršič, ni privedla slovenskega naroda niti z korak naprej, nasprotno je s tem, da je podirala važne institucije kakor je Ciril Metodova družba, sokolska organizacija, — ki je tako potrebna mehkim slovenskim hrbtom — vodila vodo na mlin skupnega nemškega pritiska, kar dokazujejo posebno razmere na Koroškem. Mi nimamo nič zoper vero, ampak mi se držimo besedi našega pesnika duhovnika, ki je rekel najprej smo bili rojeni kot sinovi svojega naroda, potem šele smo bili krščeni. Ko bo slov. ljudska stranka najprej mislila na korist svojega naroda, potem šele na korist tuje rimske cerkve, ne bomo pisali proti nji.

Tako piše uvodnik „Nar. Listov“. Tako sodijo Čehi o dr. Šušteršičevi politiki.

Zjasnilo se je.

Pod tem naslovom pišejo „Nar. Listi“ dolgo poročilo o zadnjih dogodkih v parlamentu. Pravijo: Zjasnilo se je včeraj med dr. Šušteršičem in njegovim klerikalno stranko ter med narodnimi strankami na drugi strani. Popolnoma se je zjasnilo. Mi smo dr. Šušteršiča spoznali že pred 15 leti, ko je ranjki Jaworski rekel o njem: Ko bi bil dr. Šušteršič most, bi ne šel čezenj. Poznali smo ga kot zahrbtnega, izpremenljivega in nezanesljivega človeka sebičnega, ki izrablja druge za svoje namene. Nismo mu verjeli in nismo se zanašali nanj niti takrat, ko so nekateri češki poslanci (agrarci in radikali) priregali nanj. Vedeli smo da dr. Šušteršič spada med one ljudi, ki stopajo na druge, ker se ne morejo sami dvigniti in se

vspejajo na tujih hrbtih navzgor. Vedeli smo, da je dr. Šušteršič hinavec („Sphavec“). To upamo, vidijo danes vsi. Že takrat ko je dr. Šušteršič s svojimi privrženci, ki jim ni, kakor kolega med kolege, ampak kakor poveljnik nad pripotimi vojaki, položil svoj votum v proviziornem proračunu na prve tri mesece, vedeli smo, kam meri. Še bolj smo to videli v delegaciji. Danes pa je dr. Šušteršič tako očitno šel svojo pot, da je padla z očij zavesa vsem, ki ga še niso poznali... Potem popisuje članek dogodka v parlamentu. Dr. Fiedler je v imenu enotnega češkega kluba oznanil, da bodo češki poslanci vzeli tako taktiko, kakor se bodo odločili slovenski poslanci ter je vprašal po sklepih slovanskega kluba. „Dr. Šušteršič pa je v pozni Napoleona osebno prezirljivo in oblastno rekel: To je tamen sklep našega kluba. Mi bomo podali svojo izjavo tu v proračunskem odseku. Čez pol ure jo bode, gospodje, slišali.“ Poslanci ki so bili z dr. Fiedlerjem, pravijo, da ne morejo popisati atisa tega nastopa. Čutili so v sebi čut sramote in studa, ko je dr. Šušteršič odpravil od sebe češke poslance, ne kot slovanske zaveznike, ampak kot nasprotnike. Češki poslanci so odšli molče, brez besede. To se je zgodilo v trenutku, predno je adjutant Korošec podal izjavo, da Slovenci ne zahtevajo nobenih koncesij za svojo vladno službo — plačani so bili namreč že prej.

Kaj piše „Čas“.

„Čas“, eden najboljših čeških dnevnikov, piše: Oznanjamo preobrat situacije. Pozornemu opazovalca ni ušlo izpred očij, da je dr. Šušteršič v Budimpešti brez vsakih koncesij in pogojev glasoval za vse vojaške zahteve; to je bilo tem bolj čudno, ker celo grof Clam-Martinič, mož, ki tako skrbi za vojaško silo države, ni hotel na slepo glasovati za vse zahteve. Danes je dr. Šušteršič dovršil svoj budimpeški preobrat in stopil naravnost v vladno službo. Slovenci so glasovali za laško fakulteto. Senzacija današnjega dne je, da lanski obstrukcionar dr. Šušteršič sploh nima ugovorov zoper laško univerzo. Nič važen dogodek za presojanje Šušteršičeve taktike je, da v svojem izpreobrnjenju ni informiral čeških poslancev, niti takrat, ko je bil pozvan. Ko so člani enotnega kluba hoteli na sejo, je tam dr. Korošec v imenu slovenskih klerikalcev že odstop — odtrbil.

Slovenska kapitulacija

pod tem naslovom piše „Čas“: V današnji seji proračunskega odseka slavi Bienenrthova vlada nenavaden uspeh. Gospod Šušteršič s celo svojo klerikalno družino presedlavo popolnoma očitno v vladni tabor. Upamo, da so danes češki poslanci rešeni šušteršičevskih mahinacij. Agrarci in radikali so hoteli, da bi bil sklep enotnega češkega kluba v soglasju s stališčem Slovencev. Niti budimpeški Šušteršičev nastop jih ni poučil, kam meri. Mislili so, da je dr. Šušteršič stalen nasprotnik Bienenrtha, kakor se je lani delal, in so zastopali svoje mnenje tako trdovratno, da se je na Pacakov predlog sklenilo neodločiti, dokler ne bo znano stališče Slovencev. Dr. Šušteršič pa je kratko odgovoril, da je sklep Slovencev tajen. Agrarno-radikalna alijansa s slovenskimi klerikalci ne more biti bolj desavirana, žal nam je da je bilo tako ponižano predsedništvo enotnega češkega kluba torej češka politika sploh. Zanima nas vprašanje, kaj je izpreobrnilo slovenske klerikalce. Prihajajo nam na misel finančne afere klerikalnih slovenskih denarnih zavodov.

„Union“ piše:

Danes je dr. Šušteršič z razvitimi zastavami prišel v vladni tabor in je ta svoj prehod izvršil na tak način, da zasluži v čeških političnih krogih največje pozornosti in skupno postopanje naših poslancev. Ta zasluži na vsak največje pozornosti.

Tako sodijo češki listi o dr. Šušteršiču in o nas. V bodoče ne bo imel dr. Šušteršič nobenega zaupanja več, sedaj je razkrinkan pred svetom, poznajo ga kakor ga poznamo mi. Dr. Šušteršič je bil pomoč naših poslancev tako dolgo, dokler je bila ta pomoč uspešna — ne moremo reči slovenskim — ampak njegovim strankarskim interesom. Ko pa se je za hrbtom svojih postrvovalnih zaveznikov dogovoril z vladno glede gotovih vprašanj, je odpovedal pomoč brezobzirno.

DNEVNE VESTI.

Kadar klerikalce prav dobro zadenemo, jim kar sapo zapremo. Dočim „Slovenec“ o vsaki stvari, ki je zanj količkaj ugodna, na široko in dolgo razpravlja, molči o stvarih, ki so mu neprijetne. Na naše dokaze kako so klerikalci Italijanom omogočili pravno fakulteto in onemogočili slovensko, zato pa dobili bogato strankarsko plačilo, odgovarja s praznimi besedami, češ da je „umazano pisanje ljubljanskih političnih frkolinov silno smešno in se ni vredno nanj ozirati.“ Mi pa pravimo: Smešno ni, pač pa žalostno in resnično, da so klerikalci podle izdajice.

Ali je to tudi smešno? Vprašali smo že opetovano kaj pravijo klerikalci k temu, da so pri zadnjih volitvah v trgovsko-obrtno zbornico nečuvno sleparili: Cele noči so falzificirali podpise na glasovnicah. Okoli 4000 glasovnic so na ta način prisleparili. Če „Slovenec“ ni kaj všeč, pravi, da je stvar smešna in da ni vredno nanjo odgovarjati. Vprašamo dičnega podpredsednika trgovske-obrtnice zbornice g. Ivana Kregarja, slavnega urednika g. Ivana Štefeta, vsegamogočnega deželnega odbornika dr. Evgena Lampeta in druge, ali so smešne tudi sleparije pri volitvah v trgovsko-obrtno zbornico?

Škof je prinesel iz Rima dolg nos. Kakor znano je škof širokoustil po „Slovenec“, da se bo peljal koncem januarja v Rim in bo tamkaj „govoril s sv. Očetom“, da mu dovoli, da se njegova duhovščina izvzame prepovedi, po kateri ne sme več biti duhoven član v odboru gospodarskih organizacij. Škof Jeglič se je res peljal v Rim k papežu, toda začetkom tega tedna se je vrnil z dolgim nosom in povešenim žnabljem. Papež je namreč škofa kratkotalo spodil. Takoj nato pa je dal sv. Oče razglasiti, da velja njegov ukaz, ki prepoveduje duhovnikom kramarijo, za vse dežele in za vse duhovnike. Ker je škof Jeglič papežu dokazoval, da dela njegova duhovščina v korist slovenskega naroda (kar pa pri nas ni res!), je papež v svojem novem odloku pristavil še to da duhovniki ne smejo več biti predsedniki, blagajničarji in drugačni funkcionarji pri denarnih in drugih gospodarskih zavodih, tudi če bi delali v prid narodov. Sedaj je ljubljanski škof sit.

Oklofutani in klofutajoči Štefe. „Slovenec“ je prvi priobčil vest o dozdevnem begu trgovca g. Megliča. Ta vest pa je, kot se nam iz krogov gostov neke znane gostilne poroča, rodila maščevanje in posledice pred sodiščem. Dotično poročilo pravi: G.

Tomc, sorodnik g. Megliča je radi tiste novice v gostilni napadel g. Štefeta z zausnico. G. Štefe je na to reagiral, pozval tri prijatelje, ki so Tomca držali, medtem ko je Štefe po Tomcu prav na živinski način bil ter tolkel po nasprotniku. Stvar pride pred sodišče. Mi registriramo to poročilo danes in z vsro rezervno. Težko namreč verjamemo, da bi se bil g. Tomc tako daleč izpazabil. G. Štefe pa bo že sam povedal, koliko je na tej vesti resnice.

Prezidava „Mestnega doma“. „Slovenec“ pravi, da bi bilo za mesto najugodnejše, da se dvorana „Mestnega doma“ prezida v dve nadstropji za urade in stanovanja ognjegascsev. Iz te ponižne želje se pač vidi kaj bi napravili klerikalci iz „Mestnega doma“, „Narodnega doma“ in drugih poslopij, če bi dobili v roke mestno zastopstvo v Ljubljani. Menda pa bi bilo za mesto še kaj drugega bolj ugodno. kot prezidava „Mestnega doma“. Zakaj ne da škof prezidati šenklaške cerkve, ali franciskani franciskanske. Lahko bi se te velike dvorane prezidale v tri ali celo štiri nadstropja za stanovanje in za urade.

Vsem volilcem in volilkam šentjakobskega okraja! Gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj ima razgrnjene volilne imeniki za prihodnje občinske volitve v Ljubljani danes od 5. do 8. zvečer v gostilni Česnovar na Dolenjski cesti, v soboto 11. februarja od 5. popoldne do 10. zvečer v gostilni pri Sodčku v Hrenovni ulici, v nedeljo 12. februarja od 10. popoldne do 8. zvečer pa v gostilni pri Zupanu na Sv. Jakoba trgu. — Ker so volilni imeniki skrajno pomanjkljivi, se gg. volilci in volilke v svojo in strankino korist pozivajo, da se pridejo preprčati, če in kako so vpisani v volilnem imeniku, da se v slučaju napake store primerne reklamacije!

Vse v Celovec. Iz najzanesljivejših virov smo dobili z ozirom na našo notico, priobčeno pod gori omenjenim naslovom, sledeče jako važno pojasnilo: Razširjevalna dela na južnem kolodvoru se bodo prihodnje spomlad nadaljevala in bode ves prezidavni svet, najkasneje leta 1913 izvršen. Svet, ki ga je ministrstvo kupilo za delavnice državnih železnic v Spodnji Šiški, se sicer za letos odda v najem; prihodnje spomlad pa se imajo po sedanjih dispozicijah začeti delavnice zidati. Edina nevarnost zopetne odložitve stavbe tiči v zahtevanih vojaških kreditih; vendar bode zbornica poslancev, zlasti nje železniški odsek storil, kar se bo dalo, da se zaradi vojaških kreditov ne odloži izvršitev že sklenjenih železničnih naprav. Vesti o kornem poveljstvu so pa neresnične.

Iz ljubljanskega učiteljskega. „Tema je vladala na našem zavodu — črna tema, taka, da je postal še oni črn, ki je stopil v zavod poln najlepših idealov, vnet z vsem ognjem za dobro stvar, za krščanstvo“, govorijo na tihem med seboj zvesti klečepalci našega „tihega“ kanonika — kateheta. „Vsak svetel žarek, ki je posijal v to temo je bil od nje ugonobljen“ pravijo dalje bodoči „hlapci“ naše duhovščine. — Gibati se hočejo začeti oni, katerih možgani se gibljejo v mišljenju nesamostojno, temveč jih giblje vpliv njih dušnega pastirja in voditelja — in nekega drugega posvetnega gospoda, katera jim obetata najlepše življenje v bodočnosti — kot učiteljem! A to gibanje mora biti popolnoma ponižno in pohlevno, kajti takozvana „tema“ še mogočno in hvalvredno vlada na našem zavodu, pa ne kot tema, temveč kot svetla zvezda, okoli katere se zbirajo luči, ki poznajo

belo kavo, a časopisov ni čitala. Zato se pa tudi ne ve, če je znala brati in pisati.

Nikakor pa ni šla takoj iz kavarnar, ampak je ostajala v nji točno do devetih; ogledovala si je kavarno, motrila prišedše ljudi in semtertja izpregovorila kako besedo z natakarjem.

„Gospod natakar, prosim, pokličite mi onega-le gospoda, ki sedi v meni nasprotnem kotu! Vsak dan si sediva nasproti, vsak dan se gledava že skoro eno leto, pa se še danes ne poznavam. Rada bi tudi vedela, zakaj me tako pogosto opazuje oni-le lgošpov v kotu. Prosim, kar pokličite ga,“ naprosi Meta natakarja.

„Takoj mamica,“ pritrdi natakar ter gre k označenemu gospodu razkrit Metino prošnjo in željo.

Gospod v kotu takoj vstane in se približa materi Meti.

„Klanjam se gospa! Moje ime Humbert pl. Backstein, višji uradnik na tukajšnjem magistratu,“ se predstavlja gospod, ki mu je bilo kakih trideset let.

„Nič se ni treba klanjati, gospod! Gospa gor, gospa dol, jaz sem mati Meta Zavijačeva, občanarica in branjevka ljubljanska. Prosim, kar prisedite, da se kaj pomeniva. Meni je dolgčas!“

Nato si sežeta v roke, in pl. Backstein prisede, (Dalej.)

skladišče za robo, katero je prodajala svojim soobčanom moškega in ženskega spola.

Po Poljanski cesti si videl vsak dan točno ob pol sedmi jutranji uri počasi se pomikati z različno branjevsko robo in malimi in velikimi stolci obložen voziček, katerega je zadovoljno porivala branjevka Meta Zavijačeva.

Prišedši na tržišče si je uredila svojo trdnjavo in sedla mirno in počasi na svojo stolicco, noge pa je vtaknila v velik jerbas in to vedno, bodisi da je bila mrzla burja v beli Ljubljani, ali pa je ni bilo. To se je dogajalo vsak dan izveniški nedelje in praznike ob sedmi uri, ko je v šenklaškem zvoniku zazvonilo k molitvi angeljevega češčenja. In zazibale so se Metine ustnice takrat, in molila je mati in vdova Meta, zase, za moža svojega in za svojo hčerko.

Točno ob četrtna devet pa je naročala svoji sosedji, naj pazi na njeno trdnjavo, dokler se ne vrne.

Sosedja, tudi branjevka, je to rada storila. Če pa je kdo prišel kupovat k Meti Zavijačevi, je sosedja sebičnica obrnila vodo na svoj mlin.

Pa saj je to vedela Meta Zavijačeva, a se ni nič jezila vsled tega.

Meta Zavijačeva je imela namreč navado, da je točno ob pol deveti uri jutraj prišla v kavarno „Valvazor“ in tam popila skodelico bele kave.

Še-le tu se je umirila branjevka Meta, še-le tu si ji mogel pogledati v lepoto njenega velikega obraza in občudovati njeno telesno vitkost.

Da je mogla udobno sedeti in na lahek način spiti kavo, ji je dal kavarar napraviti stol, ki bi gotovo zadovoljil tri normalno rejene ljudi. Takega stola ni bilo v nobeni drugi ljubljanski kavarni in ravno zato je Meta posečala vsak delavni dan kavararno „Valvazor“.

Po tem se more že sklepati, da je imel Metin život nenavadno širok obseg. Sicer so vse branjevke več ali manj obsežnega života, kar povzroča menda neprestano sedenje, toda mere Metine obsežnosti ni tedaj še dosegla nobena izmed njenih tovarišic.

Oblečena je bila Meta vedno v črno obleko, katere kraj pa ni nikakor kazal kake posebne izbirlčnosti v okusu, kar je sicer pri ženskah v navadi.

S to veleobsežno podlago se je popolnoma ujemala velikost, širokost in debelost Metine glave, katero si je pokrivala z veliko črno ruto.

O starosti te črne rute in o izdelovalki Metine obleke ne poroča povestnica ničesar, ampak kar nadaljuje popis matere Mete, kakor sledi.

Obraček na Metinem obrazu je bil povsem normalen, kolikor se more

tu govoriti o kaki pravilnosti. Samo že posivele kocene so mu kazile še tisto normalnost.

Ustnice so bile debele in velike, popolnoma primerne z ozirom na ostale Metine telesne dele, ter so se ji vedno pregibale, tudi takrat, če ni s kom govorila. Menda iz ženske navade, ali kaj! Saj veste, da je bila Meta ženskega spola, rojena ljubljanka in za nameček še poljanska branjevka.

Brk pod nosom ji ni dala narava, pač pa se je šopirila na koncu nosu velika zares krasna bradavica, iz katere so štrlele tri tudi že osivele kocene.

Obrvi je imela košate in velike, oči pa prav majhne, da bi jih človek skoraj zgrešil na prostranem obrazu, da niso tako prijazno gledale v svet.

In ravno to slednje je bilo, kar je Meta vsakomur tako prikupilo. Saj je sijala iz teh majhnih fizičkov sama dobrodušnost in prijaznost.

In če je svetlovna trditve, da se človeka na očeh spozna, resnična, moramo reči, da je bila Meta jako dobra duša.

Tako imamo sedaj branjevko Meta Zavijačevno natanko tako, kakršno je bilo videti vsak delavni dan točno ob pol deveti jutranji uri v kavarni „Valvazor“.

Tu je spila, kakor že omenjeno,

samostojnost možgan in ki jim ni treba takega dušnega pastirja, ki bi jih pripravil in usposobil za bodoče hlapce. — Ta ruvaš zoper „temo“ prihaja iz takozvanega „Collegium Marianum“, kjer se je po iniciativni imenovanega dušnega pastirja ustanovil tudi oddelček za revne učiteljčinke, iz katerega naj izidejo „bogaboječni, resnični izobraževalci naroda“. Razni go-spodje so namreč uvideli, da le potom te ustanovitve dobe — vsaj — majhen del od „goreče teme“ na svojo stran. Pomozi jim Bog! — Žal nam je le onih 12 tovarišev, ki so prodali te ustanovitvi svojo samostojnost za kosček kruha. Izmed 12 apostolov se posebno odlikuje „Nekdo“, ki je med svojimi pripoznan politik, poznan pa tudi kot izborni — literat. Pa zgodi se lahko — in to tekom časa, da tudi ti spoznajo „moč teme“. Omenjeno bodi še, da posnemajo „svetli žarki“, „temo“ v vsakem delu — umljivo pa tako, da ni vredno besede.

Pomanjkanje ljudskih šol na Kranjskem. Na Kranjskem se splošno opaža pomanjkanje ljudskih šol, kar je naravna posledica vladajoče klerikalne politike na Kranjskem. Klerikalci je namreč šolstvo deseta briga, samo da bega narod po temi, izobrazba je postranska stvar. V mnogih krajih morajo otroci hoditi po več ur daleč v šolo. Ni čuda, da taki otroci navadno nevarno zbole in v telesno popolnoma zaostanejo. Med Sv. Planino in Trojanami se nahaja kraj Znojile, ki je na vse strani jako oddaljen od vsake šole. Najbližja šola v Čemšeniku je oddaljena od Znojil gotovo več kot poldrugo uro. Otroci pa rabijo za to pot navadno dve uri in to pri lepem vremenu. Popolnoma izključeno je torej, da bi mogli ti ubogi otroci hoditi dan za dnevom štiri ure hoda. Vsled tega so Znojilčani že dvakrat vložili na okrajni šolski svet v Kamniku prošnjo, naj bi se jim dovolila lastna, ali pa vsaj ekskurentna šola, dokler pa bi bilo to nemogoče, vsaj kaka olajšava glede šolskega obiska po zimi. Vloge so bile odposlane že septembra in novembra 1910, brzjavna urgencia pa 12. januarja t. l. Toda od kake rešitve prošnji še danes ni ne duha ne sluha. A kaj so kamniški gospodi mar kmečki otroci iz Znojil. Navadna olika že zahteva, da se na prošnjo, vsaj odgovori!

Gledališka cenzura je včasih jako malenkostna in zaide pri svoji pedantski minucioznosti dostikrat v tako ekstremne detalje, ki zaslužijo, da jih spozna tudi širše občinstvo. V rokah imamo n. pr. cenzurovan izvod peterdejske komedije I. Herczega, „Na dolovskem gradu“. Dobe-sedna slovenska predstava nemške cenzurne klavzule se glasi: Uporizitev te komedije se dovoljuje na Kranjskem (!) pod pogojem, 1. da odpadejo na strani 15., 16. in 37. črtana mesta, 2. da se vrže denar namesto na tla na mizo; 3. da se uni-forma bistveno razlikuje od one c. in kr. vojske. — Ne da bi hoteli kakorkoli kritikovati uradni akt c. kr. dež. vlade, si dovoljujejo dve ponižni opazki: 1. s svojim podaniškim raz-umom ne moremo umeti, proti kate-remu paragrafu k. z. bi se mogli pre-grešiti, ako bi se slučajno ne ravnali po ukazu c. kr. dež. vlade in 2. kako je mogla cenzura dovoliti, da nasto-pajo v opereti „Jesenskem ma-nevru“ solisti v pravih uniformah c. in kr. vojske, ako sedaj v isti sapi desa-vouira svoje prejšnje stališče in pre-poveduje nošnje uniforme.

O dr. Mirku Pečarju smo dobili danes od druge strani, od njegovega brata poročilo, da je doktor in sicer neke ameriške univerze. Glede nje-govega bivanja v Ljubljani se je napačno sodilo, da je iskal partije, ker je ože-njen. Oženil se je v Ameriki z neko Srbkinjo in je prišel v Evropo zaradi njenega zdravja. Sedaj biva na Ogr-skem v Vršču. V koliko je resnično poročilo amerikkanskega „Glasa Na-roda“ ne moremo povedati, dokler se ne dožene resnica. Po tem, da je pro-sil za mesto v nekem tukajšnjem de-narnem zavodu in da je pustil naslov one banke, se da soditi, da je notica v „Glasu Naroda“ le maščevalnega pomena. Tako pravi Pečarjev brat.

Kake smrti je umrl natočaj v belgijski vojaški kantini? Prepeljali so ga včeraj dopoldne z mestnim vozom v mrtvouda.

Dva junaka. Zasebnik Fakin in Žnidaršič, delavec v ljubljanski to-bakni tovarni, oba iz Rožne doline, sta dva zagrizena klerikalca in velika pobožnika. Eden izmed njiju ima na svojem vrtu še kapelico in pred hišo blagoslovljeni križ. Vendar ju pa to ne moti, da bi ne delala domačinom vsakojakih sitnosti in nadleg. Pred-včerašnjem sta si izmislila zelo origi-nalno idejo. Najprej sta se ga pošteno napila, potem pa začela kakor na ka-kem lovu streljati in sicer eden s puško, drugi z revolverjem. Okolu vrta je stalo polno otrok in le čudno, da se ni prigodila kaka nesreča. A Žni-daršiču še to ni bilo zadosti. Preganjal je nato otroke in metal za njimi ka-menje. Dobro bi bilo, da bi se župan-stvo malo pobrigalo za junaštva teh

možakarjev in jima povedalo, da tudi za njiju veljajo postave.

Predavanja „Akademije“. Ljud-sko in izobraževalno društvo „Aka-demija“ v Ljubljani priredi in danes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Mestnega Doma jako zanimivo predavanje. Pre-daval bo g. prof. Josip Reisner o temi: Zrak in voda. Priredil bo tudi par iz-branih poizkusov iz kemije. Vstop prost. Pričakujemo, da bo cenjeno ob-činstvo napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

Zakonska idila pa taka! Valen-tin Jeromen in Marija Jeromen sta mož in žena pred bogom in ljudmi in vsak ju mora biti vesel. Imata na Ježici posestvo in otroke, oba sta že prekoračila mejo starosti Tirolca, ali pamet ju še ni srečala na poti čez to mejo. Oba sta namreč huda abstinenta. Ona pravi, da je mož samo 10 dni v letu trezen (škoda da ne pove, kateri so ti dnevi), on pa to kvitira ter trdi, da je ona samo enkrat pijana ampak ta enkrat pijana traja — celo leto. (Bog ve, če ju ima Krek zapisala med svojimi abstinentclerji). Iz zgolj v pravem pomenu besede: strašne medse-bojne ljubezni se pustita večkrat va-biti h kazenskemu sodniku. Tedaj mu prinašata vsak svojo „pritoženo“ podprto z raznimi bunkami po raznih delih zakonskega telesa. Tudi včeraj sta se zglasila. Pripovedovala sta ka-ko sta se imela 23. in 25. januarja. Dopri-nesla sta tudi nepobitne dokaze za več pobitih delov telesa. Mož je imel glavo razbito, žena pa roke in noge. Sodni izvedenec ju je moral preiskati ter konstatirati za enkrat lah-ke telesne poškodbe. Po zdravniški preiskavi sta si povedala pred sodnikom še mnogo ljubezljivosti v obraz. So-dišče je sklenilo, z razsodbo še po-čakati, da se zasljišijo merodajne pri-če, kdo, ali Valentin ali Marija, je bolj potreben primernega zdravlila proti bolezn, na kateri boleha ta idilni zakonski parček. Po našem mnenju naj g. sodnik prihodnje za-piše obema ta-le recept: Malo manj pijače, več značajnosti in potrpljenja in kar je glavno: malo več resnega dela! Če jima to zdravilo ne ugaja, tedaj, hajdi, vsak svojo pot. Za zadnji pre-tep pa vsakemu en dan pokore!

Kaj pa na Ježici? Prijatelj na-šega lista, stalen obiskovalec našega lepega Posavja, nam sporoča, da vse po ježiških gostilnah vabila na igro, ki jo priredi šolsko vodstvo na Ježici v Cukarskem domu in sicer baje v korist potrebni in ubožni šolski mla-dini. Kakor se je gospod informiral, je baje tudi Cukarski dom ubožen in potreben in šolska mladina naj mu pomore v njegovem bednem stanju. Šolsko vodstvo baje na Ježici jako rado stopa v farovško službo in bomo poslej posvečali več pozornosti nje-govemu delovanju.

Obračunem skladu družbe sv. Cirila in Metoda je se priglasil za en kamen in plačal 200 K občinski zastop v Nabrežini. (Štev. 877.) — **Do 1000 manjka še 123 kamnov!**

Ljubljanska kreditna banka. Lju-bljanska kreditna banka naznanja, da je zopet direktno udeležena pri zadnji izdaji 4% avstrijske kronске rente in jo prodaja točno po dnevnem kurzu. **Bohinjsko jezero zamrznilo.** Lepa in suha zima v Bohinju prinesla je drsalcem letos novo veselje. Roman-tično bohinjsko jezero je popolnoma pokrito z gladkim ledom. Posebno je ugodna prilika to nedeljo, ko se vrši dirka na sankalšču in se podajo dr-sači po kosilu na jezero. Vremenska poročila iz Bohinja so jako ugodna in je pričakovati, da obiščejo prija-telji zimskega športa, drsači, smučarji in sankarči to nedeljo Bohinj polno-število.

Nove smodke. Na Dunaju so včeraj prišle v promet nove smodke „Cigarillos“. Prodaja se jih v ovojih po 10 komadov za 1 krono. Smodke so dobre kakovosti in zelo lahke. V kratkem se prične z razpro-dajo po celi monarhiji.

Gleda notice „Wacht am Rein“ v Kolodvorski ulici smo bili napačno informirani. Kakor se nam poroča, se ta pesem ni pela, niti kaka druga provokativna pesem, peče pa so se nemške pesmi, kar gostilničar svojim gostom ni mogel prepovedati. Zato je nastal nemir, ki se ni mogel drugače dokončati, kakor da je bila ena stranka postavljena na cesto. Tudi zoper Slo-vence se baje ni bavljalo. Poprav-ljamo v toliko svoje poročilo, ker ne-čemo nikomur delati krivice, želimo pa, da se oemško petje v interesu javnega miru po naših gostilnah omeji, ker bi tudi v nemških mestih ne trpeli slovenskega petja.

Politično in izobraževalno dru-štvo za dvorski okraj naznanja, da se vrši danes ob 8. zvečer v restav-raciji „pri Auru“, Wolfova ulica št. 12 izredni občni zbor. Dnevni red: Vo-litev odbora in slučajnosti.

Strokovna zveza tobaknih de-lavk in delavcev v Ljubljani priredi kakor običajno vsako leto svojo VII. veliko mednarodno maskarado v so-boto, dne 11. februarja 1911 v zgornji veliki dvorani „Narodnega doma“ v Ljubljani. Začetek ob 8. uri zvečer.

Raznolike dostojne maske in narodne noše dobrodošle. Vstopnice prodajajo: Šešarkova tobakarna, pisarna kons. društva, Šelenburgova ulica št. 6/II., njega prodajalne na Gilinch, v Trnovem, Sodni ulici, Šiški in Vodmatu, restavrater v Narodnem domu in člani zveze.

Bolniško podporno društvo čev-ljarjev v Ljubljani vabi na zabavni večer, ki se vrši v nedeljo, dne 12. fe-bruarja t. l. v hotelu „Ilirija“, Kolo-dvorska ulica. Spored: Godba slavne I. dunajske damске kapele „Portugal“, srečolov, ples in prosta zabava. Zače-tek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 40 vin. za osebo. Ker je čisti dobiček na-menjen za onemogle člane tega dru-štva, se preplačila hvaležno spre-jemajo.

Nova trgovina. V hiši g. Olupa na Starem trgu otvorita začetkom marca gg. Jesih & Windischer novo manufakturno trgovino. Ta trgovina bo nameščena v prostorih bivšega ba-zarja. Samo ob sebi se razume, da se ti prostori moderno preuredi in pri-merno prezidajo. Tozadevna dela so že v polnem tiru. V okras ulice po-stavi se popolnoma novi, okusno oprem-ljen portal. Novo podjetje v naprej toplo priporočamo.

„Kaj pa hočeš prokleti osel?“ Tako trdi Ivan Vončina, užitinski paznik na Marije Terezije cesti, da mu je zabrusil v obraz Jože Jordan, hlapec doma iz Prekope pri Kostanje-vici, sedaj službujoč pri posestniku Cesta na Rožnik št. 31. Vončina je Jordana ustavil, ko je peljal mimo mitnice ter hotel vizitirati voz, kar pa Jordan ni pustil. Jordan včeraj pred okrajnim sodiščem prizna, da ni hotel ustaviti, da je pazniku tudi ne-kaj rekel, ne ve pa se spominjati, če mu je dejal „kaj pa hočeš ti ti pro-kleti osel“. Sodnik je pazniku verjel ter Jordana obsodil na 48 ur zapora.

Aretacija. Predvčerašnjem je are-tiral Pred Skofijo stražnik 33 letnega hrvaškega natakarija, ki je beračil od hiše do hiše. Popoldne je bil istolam aretiran v neki gostilni neki 30 letni dninar radi razgrajanja. Zvečer je ležal v Nunki ulici neki 17 letni brusarški pomočnik popolnoma pijan na tleh. Mimoidoči ljudje so o tem obvestili bližnjega stražnika, ki je pijančka od-peljal na stražnico v posteljo.

Priporočljiv gost. Ko je prišel predvčerašnjem popoldne neki pijani delavec v neko gostilno v Cegnarjevi ulici, se je takoj sprl s gostilničarjem in tekot prepira udaril z vso močjo gostilničarja v obraz in ga lahko ranil. Zagovarjati se bo moral pred sodiščem.

Neprevidni voznik. Včeraj dop, je neki posestnik po Tržaški cesti tako neprevidno vozil, da je delavko Ma-rijo Urbasovo podrl na tla, ki se je na desni roki močno poškodovala.

„Veda“.

Dvomesecnik za znanost in kulturo. — Izda-jajo in urejajo: Albert Kramer, Mihajlo Rostohar, Bogumil Vošnjak. — Leto I. Štev. 1. — Tiska in zalaga: Goriska tiskarna A. Gabršček v Gorici.

Dobili smo novo slovensko znan-stveno revijo. Ali ni to veselo sporo-čilo? In kar je glavno: Splošnoslo-venstvo: ne za to ali ono stran, ne za to ali ono stranko. Veda ne more biti drugačna, biti mora za vse. Take revije smo že zdavnaj potrebovali. Ko je bila „Veda“ pred par meseci na-znanjena, pričakovali smo z zaniman-jem njen prihod. In zdaj leži pred nami. Lepa je njena zunanost, pre-prosta, prikupljiva. V velikih črkah se žari njen naslov, kakor da hoče z njim izražati ves svoj program, namen in pomen. Klasična glava boginje znanosti in modrosti, Minerve, izraža nje resno geslo. Leto 1911. pišemo na koledarju, na platnicah vede stoji I. leto, 1. številka. Da je prišla k nam preje, ob času, ko se je pojavil „Rim-ski katolik“. Ali da je prišla vsaj, ko je „Katoliški obzorik“ nemoteno oznanjal svojo klerikalno modrost. Ali vsaj ob času, ko je „Čas“ začel svoj kulturni boj. Ni je bilo „Vede“. Bila je v mladih glavah, v pametnih načrtih, ampak med našimi listi je ni bilo. Bila je v mislih mogokrat, v de-janju je ni bilo. Mnogo je bilo zamu-jenega s to zamudo. Razne manjše revije so skušale izpolnjevati veliko nalogo. „Naši Zapiski“ so hoteli biti splošni, vendar niso pozabili, da so pred vsem „socijalna revija“. Druge naše revije pa so morale še bolj ome-jiti svoj delokrog, ker so bile po ve-čini glasile te ali one struje, tega ali onega stremljenja. In tako se je sto-instokat slišalo: potrebujemo znanstve-ne revije, lista, ki bi nas primerno reprezentirali pred tujo, posebno pred slovansko javnostjo. In smo hoteli iz-premeniti „Zvon“. Ni šlo, bil je po-treben tak, kakoršen je. Potem se je začelo misliti. Da, treba je bilo vse dobro prevdariti, kajti mi smo, kakor otroci: najprej želimo to in ono, ho-čemo imeti, moramo imeti — in na-zadnje, ko imamo, ne vemo, kaj bi, gledamo na stvar kot na nepotrebno igrarčo, na luksuz in jo pustimo da

pozabljena propade v svojem kotu. Le priznamo si, da mnogokrat poka-žemo to lastnost, ki nas pred dru-gimi ponižuje a v sebi uničuje, da vzamemo stvari premalo resno in da na ta način trpi mnogo dobrih in važnih kulturnih in narodnih institucij med nami. Tako smo želeli revije, znanosti, vede. Tu imamo „Vedo“. Ali se bomo zavedali svojih dolžnosti, ali bomo pripomogli z vsemi silami, da si ohranimo svojo slovensko revijo na oni višini, v kateri je prišla med nas? Ali bomo znali ceniti vrednost, ki jo ima taka revija za nas, ali bo-mo dovolj resni, da ne pozabimo na njo. Zdi se mi, da je važno, da se v tem zavedamo svojih dolžnosti. „Veda“ izhaja vsak drugi mesec (na 6 polah) ter stane 8 K na leto, za dijake 5 K. Vsebinske prve številke: Uredništvo: Veda. Dr. Ivan Žmavc: Uvod v nara-ven nazor o svetu. Dr. Fr. Žizek: O ljudskem štetju. Dr. Ivan Prijatelj: Sloveščina pod Napoleonom. Dr. Bog. Vošnjak: Uvod v občna načela drž. nauka. Dr. M. Rostohar: Ideje o zgo-dovini filozofije južnih Slovanov. Dr. Jos. Vošnjak: Dodatki k spominom. Drobno gradivo. Pregledi in referati. Ta zvezek obsega 96 strani in kaže resno voljo založništva in uredništva. Naj bi novo važno podjetje našlo ena-ko mnogo volje med nami.

Najnovejša telefonska in brzjavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 9. febr. V današnji seji avstrijskega državnega zbora se je na-daljevala debata o krošnjarskem za-konu. Prvi je govoril krščanski soci-jalec Heilinger, ki je polemiziral proti včerašnjim surovim izjavam trgovinskega ministra dr. Weiskirchnerja. V imenu manjšine je govoril Rusin Lukasiewicz, ki je povdarjal, da je krošnjarenje za ubožno prebivalstvo v Bukovini in Galiciji življenjska potreb-sčina. Zato odločno protestira proti strogim določbam novega zakona in stavi več spreminjavalnih predlogov. Proti je govoril tudi poljski socijalni demokrat Diamand. Nato je bila špe-cijelna debata zaključena. Glasovanje o zakonu se vrši šele jutri. Za tem se je nadaljevala debata o nujnem pred-logu češkega radikalca Fresla glede sedanje neznosne draginje.

Dunaj, 9. februarja. Delavni pro-gram sedanjega zasedanja avstrijskega državnega zbora je določen kot raz-vidno po stanju sedanjega političnega razpoloženja. Jutri bo končan v plenarnem posvetoivanju zakon o kroš-njenju. Nato nastane daljša parla-mentarna pavza radi zasedanja dele-gacije v Budimpešti. Tam bo najprej zboroval vojni odsek o zvišanih vo-jajskih zahtevah. Plenarna seja dele-gacije se vrši koncem tega meseca, pri-hodnja seja državnega zbora pa šele začetkom meseca marca. Tekom pa-lamentarne pavze bodo zborovali raz-lični odseki. Predsem se bo pečal proračunski odsek s proračunom.

Dunaj, 9. februarja. Na današnji seji proračunskega odseka se je na-daljevala debata o italijanski pravni fakulteti. Poslanec Vuković je pov-darjal potrebo reproducitve zagrebškega vseučilišča in tudi odločno izjavil, da je proti italijanskemu vseučilišču v Trstu, ker je v Trstu mnogo Slovanov, okolica pa popolnoma slovanska. Poljski socijalni demokrat Diamand je izjavil, da bodo poljski socijalni de-mokrati glasovali tudi za slovenske vseučilišče zahteve in Pittonijev predlog glede takojšnje ustanovitve ital. pravne fakultete v Trstu. Dalje je povdarjal, da se bo odločno zavzel tudi za ru-sinske kulturne zahteve. Nato se je pričelo glasovanje. Pittonijev predlog za ustanovitev ital. vseučilišča v Trstu je bil odklonjen. Odklonjen je bil tudi dr. Korošček predlog za ustanovitev ital. vseučilišča v kakem mestu na Tirolskem. Potem se je pričela speci-jalna debata o posameznih paragrafi. Dosedaj so bili sprejeti prvi štirje pa-ragrafi. Seja še traja.

Dr. Zimmermann.

Krakov, 9. februarja. V dobro in-formiranih krogih se zatrjuje, da v po-letnem semestru prof. Dr. Zimmermann ne bo več predaval na juridični fa-kulteti, ampak samo na teološki.

Bosenski sabor.

Sarajevo, 9. februarja. Srbski po-slanci v bosenskem saboru so stopili v najostrejšo opozicijo proti vladi. V imenu srbskih poslancev je na današnji seji budgetnega odseka izjavil po-slanec Srškić, da Srbi odločno od-klanjajo proračun za l. 1911 in radi tega odlagajo svoje referate. Opozici-ja utemeljuje svoj sklep s tem, da sedanja bosenska vlada odločno na-sprotuje vsem srbskim vprašanjem v Bosni in Hercegovini in no-če predlagati v sankcijo niti onih re-solucij, ki so bile že sprejete v zad-njem saborskem zasedanju.

Tragična smrt poslanca Mayländerja.

Budimpešta, 9. februarja. Ko je prišel danes reški poslanec Mayländer v zbornico, mu je prišlo nenadoma slabo. Zgrudil se je na mestu mrtve na tla. Na lice mesta došli zdravniki je mogel konstatirati le smrt vsled mrtvouda.

Razne vesti.

* **Osel kot slikar.** Da bi osme-šili prismojene moderne francoske sli-karje, so neki veseljaki privezali oslu na rep čopič, ga pomočili v barvo, položili platno na tla — in osel je veselo z repom „slikal“ po platnu. „Naslikal“ je dve sliki — eno so ime-novali „Solčni vzhod ob Adriji“ in so jo poslali odboru umetniške razstave, češ da jo je naslikal slikar Beronali. Odbor je oslov „sliko“ res sprejel in razstavil. Zdaj so pa veseljaki seveda razkrili vso stvar, in ves Paris se je blamiranemu umetniškemu odboru sme-jal. — Oslovo „sliko“ imajo v ve-selje občinstva in v pouk modernim umetnikom zdaj razstavljeno v Pragi.

* **Dvoboj med srednješolci.** Iz Odenburga poročaja 6. t. m., da sta imela dva gimnazijca, in sicer Dezider Simko in Mihael Paulini duel na sablji. Fanta sta se pri neki plesni zabavi sprla zaradi nekega dekleta in sta si zaradi tega napovedala dvoboj. V neki zastavljalnici sta dobila stare sablje, ki so bile čisto zarjavele. Pri dvoboju je bil Simko ranjen, ker je bila pa sablja nesnažna, si je zastrupil kri in morali so mu odrezati roko.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Rlut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Izvrsten brinjevec

ima

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

Všč krasnih mask se proda, eventuelno posodi. Več pri g. Blas, Rimska cesta 19. 3—3

Trgovski javenec se takoj sprejme v špe-cerijsko trgovino. Kje, pove inseratni oddelek „Jutra“. 88 3—3

Stanovanje z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v Veliki ulici čolnarjev ulica št. 4. 90 3—3

Lepa vila v bližini mesta Gradca, z vrtom in tramvajsko postajo v vrednosti 30.000 kron, se zamenja za hižo z vrtom v Ljubljani. Po-nudbe pod „Vila 20“ na inseratni oddelek „Jutra“. 93 8—2

Češko brikete in kosovni premog, naj-boljši in najcenejši kurivo za peč, podkurilna drva nepotrebna, (navodilo zastoj), priporoča po najnižji ceni Češko skladišče premoga, Nova ulica št. 3. 450

Lokal za pisarno ali prodajalno se odda. Pojasnila: Inseratni oddelek „Jutra“. 94/10—1

Starejši gospod išče hrano v privatni mirni hiši. Ponudbe pod „Penzionist“ na inse-ratni oddelek „Jutra“. 95/1—1

KORESPONDENCA.

Mlada gospica želi korespondirati z ži-valnim srednješolcem pod „Rožica“ poštno ležeče. 96/1—1

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

Gostilna
na Turjaškem trgu št. 1
(bivši Katoliški dom)

se po dogovoru odda v najem. Na-tančneje se poizve v pisarni Filipa Supančiča, Šubiceva ulica št. 5.

Vabilo

PLESNI VESELICI

ki bo

v soboto dne 11. svečana 1911

v gostilni pri „Dachsu“
Florijanska ulica št. 33.

Godbo oskrbuje lamburaški zbor.

Začetek ob pol 8. uri zvečer.

Vstopnina prosta.

K obilni udeležbi vljudno vabita

Ivan in Marija Dachs.

Zvezdna ::::
:::: tkanina
 z znamko repata zvezda je najboljša
 blago za obleke in perilo.

Diplomirani krojač
Anton Presker
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 14
 priporoča svojo krojačnico in ve-
 liko zalogo oblek.

Lepa prostorna
nova hiša

z njivo, stoječa ob glavni cesti, ki
 vodi iz Zirovnice na Bled se prav
 ceno proda. Pripravna je za vsako
 obrt, kakor tudi za letovišče.

Natančnejša pjasnila daje gosp.
 Ivan Soklič na Bregu, pošta Zirov-
 nica, Gorenjsko.

Dobro idoča
trgovina
 se takoj odda v najem.

Natančnejše se poizve na Poljan-
 ski cesti št. 7, I. nad.

Sprejme se takoj zanesljiv, izobražen
zastopnik

za Ljubljano. Delo lahko brez pred-
 znanja, zaslužek dober in trajen. Po-
 goj: čedna pisava in znanje obeh de-
 jezikov. Plača stalna in provizija. —
 Pismene prošnje naj se pošiljajo na
 „Prvo anončno pisarno“ v Ljubljani
 Franciškanska ulica 8.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK

Najboljše pokrivanje streh

General. zastop: V. Janach & Co., Trst.

Glavna zaloga:

T. Korn, Ljubljana.

Tovarniška znamka „IKO“.



Specialiteta: edina slovarska ura za telovadce.
 Dobi se samo pri trditvi:
 H. SUTNER, Ljubljana, Mestni trg in Sv. Petra c.

Lastna tovarna ur v Švici.

Dragocen dar

Vam pošljemo z obratno pošto zastonj
 in franko, ako nam v namen razpo-
 šiljanja naših cenikov pošljete

100 naslovov (edino z dežele, ne
 iz glavnih mest)

zasebnih in državnih uradnikov, učiteljev,
 vaških duhovnikov, graščakov, gospodar-
 stvskih uradnikov, tovarnarjev in tovarniških
 uradnikov, bolje situiranih zasebnih uradnikov,
 trgovcev, obrtnikov itd. s svojega bivališča in najbližje
 okolice snažno in razločno na polo-
 papirja spisane.

Prodaja patentovanih novosti
 L. Weiss, Dunaj II. Hofenedergasse 1.

Naznanilo preselitve.
 Prodajna pisarna šentjanskega
 premogovnika se je preselila
 v II. nadstropje hiše gospoda Urbana Zupanca,
Križevniška ulica št. 8.

Tovarna cementnih in glinastih iz-
- delkov v Ilirski Bistrici -
 priporoča svoje izdelke kakor: raznovrstne cevi, tlakovne plošče v vseh barvah, vse
 vrste okrasov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko,
 marmornate in navadne stopnice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.
 Naročila izvrše se točno in po najnižjih cenah, kakovost je izborna.



Najnovejši
in za vsako pisarno
najpotrebnejši
DIKTIRNI STROJ
 Kdor si hoče čas in denar
 prihraniti, naj ne zamudi si
 nabavit ta stroj. Ceniki zastonj.
 Vsakomur na ogled pri
THE REX Co., Ljubljana,
 Šelenburgova ulica 7.

Kupi se dobro ohranjen
šivalni stroj
 novejša vrste.
 Ponudbe sprejema ineratni od-
 delek „Jutra“.

POZOR!
 Kdor želi imeti dobro
 uro, naj zahteva znamko
„UNION“
 ker te ure so najbolj
 trpežne in natančne, in
 se dobe pri
FR. ČUDNU
 urar in trgovcu, Ljubljana
 Delničar in zastopnik švicarskih tovarn
 „Union“ v Bielu in Genovi.
 Uhani, prstani, briljanti itd.
 Ceniki zastonj in poštnine prosto.

Veliko presenečenje!
 V življenju nikdar več take prilike! 600 kosov
 samo K 4.20.
 Krasno pozlačena prec. anker-ura z verižico,
 natančno idoča s triletno garancijo, 1 moderna
 svilen kravat za gospode, 3 kosi ff. žepnih
 robcov, 1 lep prstan z imit. dragim kamenom,
 1 lepa eleg. garnitura ženskega naklila, obstoji
 iz 1 krasnega koljeja iz orientalskih biserov,
 mod. žensk. okrasa s patent. zaklopko, 2 eleg.
 ženskih zapestnic, 1 par uhanov s patent. ka-
 velji, 1 krasno žepno toaletno ogledalce, 1 us-
 njata denarnica, 1 par manš. gumbov, trigradno
 double zlato s patent. zaklopko, 1 zelo eleg.
 album za razglednice, najlepši razgledi sveta,
 3 jour-predmeti, zelo zabavni za mlado in
 staro, 1 zelo praktičen seznam ljub. pisem za
 gospe in gospode, 2 dopis. predmeta in še nad
 500 uporabnih predmetov, v hiši prepotrebni.
 — Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega
 denarja, velja samo K 4.20. Razpošilja po po-
 vzetu ali proti predpošiljavi zneska dunajske
 centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakovo 421.
 NB.: Pri naročilu na dva zavoja se priloži prima
 angleška britev. Za neugajajoče se vrne denar.

Tovarna vozov
Peter Keršič, Sp. Šiška
 priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.
 Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila
 in popravila po primerno nizkih cenah.
 Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.



Za točno in solidno delo se jamči.
 Že rabljeni vozovi se jem-
 ljejo v račun.

Del. glavica: K 5,000.000. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. **Rez. fond: K 450.000.**
 Stritarjeva ulica št. 2.
 Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
 Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 %**.

Zagrebski
Franck
 priporočamo kot najboljši pridatek za kavo!

JUTRO
 je najcenejši in tudi
 najboljše informirani
 slovenski dnevnik.



Ed. Šmarda
 potovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Samo 6 dni! Prodaja originalnih vozniš listov („šifkart“) fran-
 zoske linije čez Havre v New-York in nazaj.

Miši in podgane naredite največjo škodo v kletih
 in skladiščih.

Te se najhitreje uniči z mojo nanovo od mene iznajdeno uničevalno
 pasto, ki jo more vsakdo in povsod uporabljati. Cena pasti pol kilograma K 3.—.
 Izgotavljam tudi najnovejšo in od občinstva kot najboljšo priznane mehanične
 pasti za miši in pod gane, ki prekosi vse iznajdbe na tem polju. Vjame se v
 tako past 15 do 20 miši, ne da bi bilo treba past znova nastavljati. Cena pasti
 za podgane 8 K, za miši K 3-60 do 5-20. Dobiva se pri iznajditelju in izdelatelju:

L. Pösch kleparski mojster, Dunaj XVII.,
 Blumengasse št. 60.

Izgotavlja stenske in namizne akvarije, kopalne kabine za ptice, ročne, stenske-
 vozne in nagrobne svetilke, itd.

Rezervni zaklad nad pol milijona == kron ==	Kmetska posojilnica == ljubljanske okolice == registrovana zadruga z neomejeno zavezo v lastnem zadrugnem domu v LJUBLJANI Dunajska cesta št. 18	Stanje hranilnih vlog d v a j s e t milijonov kron
obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amorti- zacije po dogovoru.	Telefon št. 185 interurban.	pri avstrijski pošti hranilni št. 628.406 pri ogrski pošti hranilni št. 19.864.
Eskomptuje trgovske menice.		Eskomptuje trgovske menice.
Ustanovljena leta 1882.	Ustanovljena leta 1882.	Ustanovljena leta 1882.
Denarni promet v letu 1910 K 100,000.000.—	Upravno premoženje v letu 1910 K 20,500.000.—	